Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru Judecător: Mămăligă Natalia
Dosarul nr. 2r-2359/23
2-23027206-02-2r-06072023

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

12 octombrie 2023 mun. Chişinău

în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător: Anatol Pahopol
Judecători: Ruxanda Pulbere şi Ala Malîi

examinând, în lipsa părților, recursul declarat de către Plămădeală Aurelia împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 mai 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Plămădeală Aurelia împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții”, intervenient accesoriu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, privind anularea rezultatelor concursului,

a c o n s t a t a t :

Poziţia instanţei de fond:

La 21 februarie 2023, Plămădeală Aurelia a depus cererea de chemare în judecată împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții”, intervenient accesoriu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, prin care a solicitat anularea rezultatelor concursului pentru funcția de director adjunct instruire și educație.

În ședința de judecată din 24 mai 2023, reprezentantul pârâtului IP „Centrul de Excelență în Construcții”, Rusu Veaceslav, a solicitat scoaterea cererii de pe rol, menţionând că reclamanta nu s-a prezentat la ședința de judecată, nu a informat instanța despre imposibilitatea prezentării în ședința de judecată și nu este de acord cu examinarea acțiunii în lipsa acesteia.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 mai 2023, în temeiul art. 267 lit. g) CPC, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de cererea de chemare în judecată înaintată de Plămădeală Aurelia împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții”, intervenient accesoriu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, privind anularea rezultatelor concursului.

Solicitarea recurentului:

La 05 iunie 2023, Plămădeală Aurelia a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 mai 2023, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii instanței de fond, cu remiterea cauzei la judecare în prima instanță.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului, recurenta a invocat că, soluţia instanţei este neîntemeiată, nefondată şi emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept, menționând faptul că prin cererea adresată instanței, la data de 14 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Termenul de declarare a recursului:

Potrivit art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la data de 24 mai 2023, iar recursul a fost înregistrat la data de 05 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice. Prin urmare, Colegiul conchide că recursul a fost declarat în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 24 mai 2023, cu remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță, din următoarele considerente.

Conform art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau

electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. b) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Potrivit art.27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Conform art. 267 lit. g) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care: reclamantul citat legal nu s-a prezentat în şedinţă de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absenţa sa, iar pârâtul nu solicită soluţionarea cauzei în fond.

Prin prisma normei de drept enunțate supra, Colegiul judiciar apreciază ca fiind greșită concluzia primei instanțe privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată.

La judecarea recursului s-a constatat că, la 21 februarie 2023, Plămădeală Aurelia a depus o cerere de chemare în judecată împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții”, intervenient accesoriu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, privind anularea rezultatelor concursului pentru funcția de director adjunct instruire și educație.

După cum rezultă din materialele dosarului, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 martie 2023, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare în procedură contencioasă, cu stabilirea ședinței de judecată pentru data de 24 mai 2023, ora. 10:30 (f. d. 24).

La 9 mai 2023 și la 14 mai 2023, Plămădeală Aurelia a expediat în adresa instanței de judecată, prin intermediul poștei electronice, cereri prin care a solicitat expedierea referinței pârâtului și desfășurarea ședinței de judecată în lipsa sa (f. d. 26, 28).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 24 mai 2023, la ședință a fost prezent, doar reprezentantul pârâtului IP „Centrul de Excelență în Construcții”, Veaceslav Rusu, care a solicitat scoaterea cererii de pe rol, din motiv că reclamanta

nu s-a prezentat la ședința de judecată, nu a informat instanța despre imposibilitatea prezentării în ședința de judecată și nu este de acord cu examinarea acțiunii în lipsa acesteia.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 mai 2023, în temeiul art. 267 lit. g) CPC, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de cererea de chemare în judecată înaintată de Plămădeală Aurelia împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții", intervenient accesoriu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, privind anularea rezultatelor concursului.

În contextul soluției date de către prima instanță, Colegiul notează că, art. 206 alin. (1) CPC prevede că părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre.

Totodată, potrivit art.27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Astfel, instanța de fond, contrar prevederilor art. 206 alin. (1) CPC, care acordă dreptul părții de a solicita examinarea cauzei în lipsă, în mod absolut nejustificat a dispus scoaterea cererii de pe rol, reținând în mod eronat faptul că reclamanta, citată legal, nu s-a prezentat în şedinţa de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării și nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa.

Pornind de la constatările reținute supra și având în vedere că reclamanta Plămădeală Aurelia, prin cererile expediate prin intermediul poștei electronice la data de 9 mai 2023 și 14 mai 2023, a solicitat expres examinarea cauzei în lipsa sa, Colegiul apreciază că soluția instanței de fond cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Plămădeală Aurelia este una eronată, adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural.

În finalitatea celor enunțate supra, Colegiul judiciar decelează că, încheierea recurată constituie o restricţie în realizarea accesului la justiţie, astfel îngrădindu-i recurentului dreptul de acces liber la justiţie.

La caz, instanța de recurs consideră relevantă jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Golder împotriva Marii Britanii - 1975, par. 34 invocată în cadrul aceluiaşi Raport) în care s-a apreciat că „se poate concepe cu greu că

există stat de drept, acolo unde nu există posibilitatea de a avea acces la instanţele judecătoreşti”.

În concluzie, Colegiul judiciar conchide că, scoaterea acțiunii de pe rol, în lipsa unui temei legal, ar afecta nu numai drepturile părților la un proces echitabil dar și încrederea părților în actul justiției, urmând astfel, de înlăturat viciul respectiv, de către instanța care a emis încheierea.

Prin urmare se atestă că, prin scoaterea cererii de pe rol, instanța ierarhic inferioară nu a asigurat disponibilitatea în drepturi a participanților la proces, ce constă în posibilitatea acestora de a dispune liber de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare, astfel fiind admisă încălcarea prevederilor art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Din motivele expuse, este cert că instanța de fond a încălcat normele de drept procedural, eroare judiciară care nu poate fi corectată de instanța de recurs, deoarece reclamantul a fost lipsit de posibilitatea de a-și susține poziția în cadrul examinării cauzei în fond.

Date fiind aceste încălcări și faptul că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, singura soluție legală și rezonabilă este casarea și trimiterea spre rejudecare a cauzei.

Prin urmare, pentru a evita încălcarea dreptului fundamental al părţii de acces la justiţie, luând în consideraţie circumstanţele stabilite în speţă, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Plămădeală Aurelia, cu casarea încheierii instanței de fond și remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Plămădeală Aurelia.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 mai 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Plămădeală Aurelia împotriva IP „Centrul de Excelență în Construcții”, intervenient accesoriu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, privind anularea rezultatelor concursului, cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de fond.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător: Anatol Pahopol

Judecători: Ruxanda Pulbere

Ala Malîi